

บทที่ 4

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ที่ได้เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกระจายการพัฒนาอุตสาหกรรม ออกสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ โครงการนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเป็นโครงการหนึ่งในจำนวน ทั้งหมด 6 โครงการ ที่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้วางแผนไว้ ได้รับอนุมัติหลักการ จากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2520 และอนุมัติให้ดำเนินการได้ เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2525

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ทำการสำรวจทางกายภาพ 2 ครั้งเมื่อปี 2518 และ 2520 โดยมีผู้เชี่ยวชาญจาก UNDP / UNIDO ประจำกองบริการอุตสาหกรรมภาคเหนือ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นผู้สำรวจด้านเศรษฐกิจ ผลการสำรวจชี้ว่า นิคมอุตสาหกรรมแห่งนี้ จะเป็นที่รองรับผลผลิตวัตถุดิบทางด้านเกษตรกรรม ทวีปษากกรรมและเป็นที่แห่งสร้างงานนอกจาก นี้ยังมีความพร้อมด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอีกด้วย

ต่อมาในปี 2522 เจ้าหน้าที่ธนาคารโลกและเจ้าหน้าที่ของการนิคมอุตสาหกรรมได้ ดำเนินการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมทางเศรษฐกิจและสังคมของเชียงใหม่ - ลำพูน และได้มีการปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญ UNDP/UNIDO นักธุรกิจอุตสาหกรรม และนักการธนาคาร ซึ่งได้ข้อสรุปว่า การนิคมอุตสาหกรรมควรเร่งรัดให้มีการจัดตั้งการนิคมอุตสาหกรรมในภาคเหนือโดยรีบด่วน

การนิคมอุตสาหกรรมได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกที่ดินบริเวณที่เหมาะสม เพื่อ จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเมื่อเดือนกันยายน 2523 โดยยึดถือแนวทางการให้คะแนนของผู้ เชี่ยวชาญจาก UNDP/UNIDO ต่อมาการนิคมอุตสาหกรรมได้สำรวจความเหมาะสมทางด้านกายภาพ สาธารณูปโภค และเศรษฐกิจเกี่ยวกับโครงการนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เพื่อเป็นข้อมูลในการ ให้คะแนน

การนิคมอุตสาหกรรม ได้ทำการสำรวจข้อมูลจากโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ใน 3 จังหวัดภาคเหนือ คือจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง เมื่อเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2523 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงอุปสงค์ที่มีต่อพื้นที่ในนิคมอุตสาหกรรมทั่วไป และ เขตนิคม อุตสาหกรรมส่งออก นิคมอุตสาหกรรมขนาดย่อม และบริการ ซึ่งจะจัดตั้งในจังหวัดเชียงใหม่

ลำพูน และลำปาง นอกจากนี้เพื่อให้ทราบประเภทอุตสาหกรรมต่าง ๆ ตามสัดส่วนที่เหมาะสม ซึ่งผลการสำรวจข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และ ลำปาง โดยการสุ่มตัวอย่างสอบถามผู้ประกอบการอุตสาหกรรมประมาณ 500 โรงงาน ปรากฏว่าผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในภาคเหนือได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การนิคมอุตสาหกรรมควรจะรีบดำเนินการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และ ลำปาง เนื่องจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมกำลังให้ความสนใจโครงการเหล่านี้เป็นอย่างมากโดยเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้

ก. นิคมอุตสาหกรรมขนาดย่อมและอุตสาหกรรมบริการ

ข. นิคมอุตสาหกรรมทั่วไป

ค. เขตนิคมอุตสาหกรรมส่งออก

การนิคมอุตสาหกรรมได้จัดให้มีการประชุมนักธุรกิจ จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ประมาณ 50 คน ซึ่งผลการประชุมสรุปได้ว่า นักธุรกิจทั้ง 2 จังหวัด ให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือและขอให้การนิคมอุตสาหกรรมรีบดำเนินการให้ได้ในปี 2534

หลังจากการประชุมที่จังหวัดเชียงใหม่ การนิคมอุตสาหกรรมได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการของการนิคมอุตสาหกรรม เพื่อค้นหาพื้นที่ที่จะคัดเลือกและได้เลือกที่ดินไว้ 2 แปลง โดยมีความเห็นว่าควรจัดที่ดินไว้ประมาณ 1,500 ไร่ เพื่อกรณีที่จะต้องทำบ่อเก็บกักน้ำเสีย และอาจเก็บกักน้ำจัดไว้ใช้ในนิคมอุตสาหกรรมอีกด้วย ต่อมาการนิคมอุตสาหกรรมได้จัดซื้อที่ดินสำหรับจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2524 มีพื้นที่ประมาณ 1,780 ไร่

เมื่อการนิคมอุตสาหกรรมได้สำรวจข้อมูลต่าง ๆ แล้ว จึงได้ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรม จึงได้นำโครงการเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2524 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณาโครงการ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2524 และได้สรุปผลการพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบให้ดำเนินโครงการได้เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2525

การนิคมอุตสาหกรรมได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ จึงได้พิจารณาคัดเลือกกลุ่มบริษัท MAT CONSULTING GROUP เป็นผู้ออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างในวงเงินค่าจ้าง 19,116 ล้านบาท โดยใช้เวลาการก่อสร้างทั้งสิ้นประมาณ 24 เดือน เริ่มก่อสร้างตั้งแต่เดือนเมษายน 2526 แล้วเสร็จเมื่อเดือนพฤษภาคม 2528 รวมเป็นเงินค่าก่อสร้างทั้งสิ้น 371,710 ล้านบาท

นโยบาย

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ได้กำหนดให้มีการกระจายการพัฒนาอุตสาหกรรมออกไปสู่ภูมิภาคให้ครบทุกภาค เพื่อสนับสนุนให้มีการลงทุนเพิ่มแห่งงานพร้อมกับเพิ่มรายได้ให้แก่ประชากร ส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมทั่วไป และเพื่อการส่งออก โดยให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และเนื่องจากอุตสาหกรรมต่าง ๆ มาแออัดในกรุงเทพฯ ก่อให้เกิดปัญหามากมาย เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาการจราจร ปัญหาที่อยู่อาศัยและปัญหาแรงงานเคลื่อนย้ายมาแออัดอยู่ในกรุงเทพฯ

ที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเป็นนิคมอุตสาหกรรมแห่งแรกในส่วนภูมิภาค มีเนื้อที่ทั้งหมด 1,780 ไร่ ตั้งอยู่ในเขตตำบลบ้านกลางและตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน อยู่บนสองฝั่งของทางหลวงสายเอเชีย หมายเลข 11 นอกเขตเทศบาลเมืองลำพูน แต่อยู่ในเขตผังเมืองรวมเมืองลำพูน ด้านที่อยู่ทางทิศตะวันออกมีพื้นที่ครอบคลุมตำบลบ้านกลางและตำบลมะเขือแจ้บางส่วน ส่วนทางด้านทิศตะวันตกอยู่ในเขตตำบลบ้านกลาง พื้นที่ของนิคมอุตสาหกรรมมีได้ อยู่ในเขตตำบลใดหรือหมู่บ้านใดทั้งหมด แต่ครอบคลุมบางส่วนของหมู่บ้านนั้นหรือตำบลนั้น

เส้นทางคมนาคมสายหลักได้แก่ ทางหลวงสายเอเชีย หมายเลข 11 ใช้ขนส่งวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูป นอกจากนี้ยังมีทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 1147 ใช้ติดต่อระหว่างจังหวัดลำพูนกับอำเภอสันกำแพง ซึ่งเส้นทางนี้สามารถใช้ติดต่อกันในท้องถิ่น นอกจากทางรถยนต์แล้วก็มีทางรถไฟและทางเครื่องบิน

วัตถุประสงค์

เพื่อสนองนโยบายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) ซึ่งกำหนดให้มีการกระจายการพัฒนาอุตสาหกรรมออกไปสู่ภูมิภาคต่างๆ และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ซึ่งเน้นให้มีการพัฒนาเมืองหลักและเมืองรองของภาคต่าง ๆ

การพัฒนาโครงการ

การนิคมอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนา นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน เสร็จสิ้นสมบูรณ์เมื่อเดือนพฤษภาคม 2528 โดยใช้งบลงทุนทั้งสิ้นประมาณ 371,710 ล้านบาท

- ค่าที่ดิน 68,634 ล้านบาท
- ค่าว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาออกแบบรายละเอียดทางวิศวกรรมและควบคุมการก่อสร้าง และค่าก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน 283,325 ล้านบาท
- ค่าดอกเบี้ยระหว่างก่อสร้าง 19,751 ล้านบาท

เงินลงทุนทั้งหมดที่กล่าวข้างต้น แยกเป็นเงินกู้ภายในประเทศ 69 ล้านบาท เงินกู้ต่างประเทศ 267,739 ล้านบาท ส่วนที่เหลือเป็นรายได้ของการนิคมอุตสาหกรรม 34,971 ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ภายหลังจากก่อสร้าง จนถึงสิ้นปีงบประมาณ 2532 เป็นเงิน 198,348 ล้านบาท ประกอบด้วยค่าดอกเบี้ยภายหลังจากก่อสร้างเป็นเงิน 155,267 ล้านบาท ขาดทุนจากการบริหารเงินตราเป็นเงิน 12,096 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นเงิน 30,985 ล้านบาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

1. ทางด้านเศรษฐกิจ

1.1 ส่งเสริมการเกษตรกรรมควบคู่ไปกับการอุตสาหกรรม

1) วัตถุประสงค์ประการหนึ่ง ของการจัดตั้ง นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ได้แก่ การส่งเสริมอุตสาหกรรมที่อิงวัตถุดิบทางการเกษตร (Agro-industries) ซึ่งจะก่อให้เกิดความสำคัญในการเปลี่ยนโครงสร้างการเกษตรในภาคเหนือ โดยการปลูกพืชหลายครั้งหลายชนิด และใช้ทุนมากขึ้น จะทำให้ผลผลิตจากการเกษตรมีตลาดกว้างขวาง ทั้งตลาดภายในภาค นอกภาค และต่างประเทศ มูลค่าเพิ่ม (Value added) จากสาขาเกษตรจะมีมากขึ้น ผลทวิแห่งรายได้และการมีงานทำจะมีมากขึ้น ซึ่งจะมีผลให้ฐานะอุตสาหกรรมขยายออกไปและจะทำให้มีรายได้ คือ เงินตราต่างประเทศมากขึ้น

2) ทำให้มีการใช้เทคนิคการผลิตสมัยใหม่เข้าช่วยในการเกษตร เนื่องจากการตัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมจะเป็นสิ่งจูงใจแก่เกษตรกรให้ผลิตเพิ่มขึ้น เพราะสามารถหาตลาดได้ และสินค้าเกษตรจะมีราคาสูงขึ้น

3) เกษตรกรมีกำลังใจและเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานและเป็น การแก้ไขการว่างงานแบบแฝง เพราะจะใช้เวลาเป็นประโยชน์มากที่สุด

4) เป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีอยู่แล้วให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยการนำเทคนิคการผลิตที่ทันสมัยมาใช้ เพื่อเป็นการเพิ่ม productivity นอกจากนั้น ยังเป็นการยกมาตรฐานของสินค้าให้มีคุณภาพดี เพื่อที่นำออกขายยังตลาดต่างประเทศบ้าง

5) การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม จะก่อให้เกิดอุตสาหกรรมหลายสาขา ซึ่งอุตสาหกรรมบางสาขาจะอาศัยและส่งเสริมซึ่งกันและกัน เช่น โรงงานอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ ใช้ผลพลอยได้จากโรงงานสกัดน้ำมันพืช ซึ่งโรงงานทั้ง 2 ประเภทนี้ ควรจะตั้งอยู่ใกล้กัน ดังนั้นการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมจึงสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง เพราะโรงงานต่าง ๆ จะมาตั้งอยู่ในอาณาบริเวณเดียวกัน

6) เนื่องจากที่ดินในภาคเหนือบางส่วนยังเป็นที่ดินที่ว่างเปล่า และไม่เหมาะที่จะทำการเกษตร ดังนั้นการจะตั้งนิคมอุตสาหกรรมในที่ดินที่ว่างเปล่าเหล่านั้น นับเป็นการใช้ทรัพยากรของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

7) การตั้งนิคมอุตสาหกรรม นับว่าเป็นระยะแรกของการพัฒนาเศรษฐกิจ เพราะจะเป็นการเริ่มเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจ ซึ่งขึ้นอยู่กับการเกษตรแต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมซึ่งอาศัยพื้นฐานทางการเกษตร นอกจากนี้ยังเป็นการกระจายแหล่งอุตสาหกรรมไปยังภาคต่าง ๆ ของประเทศด้วย

8) การพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบจากสาขาเกษตร จะนำผลประโยชน์มาสู่เกษตรกรและคนงานในภาคเหนือ ทำให้รายได้จากสาขาอุตสาหกรรม และเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจโดยส่วนรวม

1.2 ทางด้านการลงทุน

1) จากรายงานของคณะผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันเพื่อการพัฒนาและวางแผนแห่งประเทศอิสราเอล ได้ชี้ให้เห็นถึงการลงทุนในภาคเหนือว่าประมาณ 40 % ของเงินลงทุนริเริ่มโครงการอุตสาหกรรมจะต้องจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อและการปรับปรุงที่ดิน ซึ่งสิ่งนี้ได้กลายเป็นเครื่องถ่วงความเจริญของอุตสาหกรรม ดังนั้นประโยชน์ของการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมจึงเป็นการช่วยลดค่าลงทุนในเรื่องที่ดินแก่ผู้ลงทุนเป็นอย่างมาก

2) เพื่อเป็นการเน้นการลงทุนทางอุตสาหกรรมในเมืองต่าง ๆ ของภาคเหนืออย่างเหมาะสม ให้ทวีผลแห่งรายได้ (Income multiplier effects) และการว่าจ้างงานอยู่ในระดับสูงสุดจากการลงทุน

3) การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในภาคเหนือ จะเป็นการลดทุนในภาคกลางลง (โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรุงเทพฯ) ไม่ให้ขยายออกจนเกินไป แต่จะเป็นการส่งเสริมการผลิตทางด้านอุตสาหกรรม ที่ใช้วัตถุดิบที่หาได้ในภาคเหนือ ซึ่งเป็นการเพิ่มการลงทุนในภาคเหนือให้มากขึ้น

4) การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านอุตสาหกรรมและสามารถลดต้นทุนการผลิตได้

5) เป็นการส่งเสริมให้มีการลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น เนื่องจาก การติดตั้งนิคมอุตสาหกรรมจะอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่นทางด้านกิจการสาธารณูปโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการที่ดินที่เหมาะสมสำหรับก่อตั้งโรงงาน เป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนชาวต่างประเทศเป็นอย่างมาก

6) จากการที่ชาวต่างประเทศสนใจมาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จะทำให้นำความรู้และเทคนิคการผลิตสมัยใหม่มาใช้ ทำให้คนงานไทยได้รับความรู้ต่าง ๆ นั้นด้วย

1.3 ทางด้านการจ้างงาน

1) จากการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในภาคเหนือ จะทำให้การนิคมอุตสาหกรรม โดยเฉพาะด้านเกษตรกรรมที่อุตสาหกรรม (Agro-industries) เป็นไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งทำให้ต้องการแรงงานเป็นจำนวนมาก

2) โครงการนิคมอุตสาหกรรมจะทำให้มีการว่าจ้างงานในภาคเหนือเพิ่มขึ้น

3) ทำให้รายได้ของประชากรในภาคเหนือเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่ม

Per capita income ของประเทศ

4) สกกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชากรให้สูงขึ้น

1.4 เพิ่มเงินรายได้ของรัฐ

การสนับสนุนให้มีการก่อตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นในภาคเหนือ จะทำให้รัฐมีรายได้จากการเก็บภาษีจากกิจการอุตสาหกรรมมากขึ้น คือ

1) รัฐจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเรียกเก็บภาษีจากเจ้าของกิจการอุตสาหกรรม ที่ตั้งขึ้นใหม่

2) เมื่อมีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น ต้องการคนงานมากขึ้น ทำให้รัฐจัดเก็บภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น

2. ทางด้านสังคม

2.1 จากนโยบายการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมในภาคเหนือ ให้เจริญก้าวหน้าขึ้น แนวทางหนึ่งที่จะช่วยการพัฒนา ก็คือ การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งจะส่งเสริมอุตสาหกรรมทางด้านเกษตรกรรมที่อุตสาหกรรม (Agro-industries) สาขาเกษตร จะได้รับการปรับปรุงทางด้านวิธีการผลิตให้ทันสมัย ทั้งในด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อันจะมีผลให้เกิดการพัฒนาชนบท ประชาชนจะได้รับความสนใจจากทางรัฐบาลมากขึ้น อันได้แก่ การศึกษาขั้นปฐม การสาธารณสุข เป็นต้น

2.2 จะเป็นการดึงดูดให้ประชาชนอพยพจากภูมิภาคใกล้เคียงไปยังภาคเหนือบ้าง มิฉะนั้นอาจอพยพไปตั้งถิ่นฐานในเขตกรุงเทพฯ ซึ่งจะไปเพิ่มความแออัดยิ่งขึ้น

2.3 ทำให้รายได้ของประชากรในชนบทเพิ่มขึ้น และมาตรฐานการครองชีพจะสูงขึ้น ความต้องการในสินค้าและบริการต่าง ๆ จะสูงขึ้นตามไปด้วย เศรษฐกิจภายในท้องถิ่น จะมีความคล่องตัวดี

2.4 ประชากรที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจะได้ผลประโยชน์ จากกิจการสาธารณูปโภค ซึ่งจะอำนวยความสะดวกแก่โรงงานอุตสาหกรรมที่จะเข้ามาตั้งโรงงาน ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

2.5 ในด้านการศึกษา จะได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นโดยเฉพาะการศึกษาระดับ อาชีวศึกษา เพื่อที่จะสนองตอบให้ทันตามความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ โดยจะทำให้มีการผลิตแรงงานที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้รวมถึงการคอบรมในด้านการผลิต และ การจัดการทางอุตสาหกรรมด้วย

2.6 การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขึ้น เท่ากับเป็นการสนับสนุนให้มีโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น เป็นการเร่งพัฒนาให้ภาคเหนือเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ผลพลอยได้ประการหนึ่ง ก็คือประชาชนในภาคเหนือจะได้รับความสะดวกในการเดินทางระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ โดยเฉพาะจะได้รับประโยชน์จากทางหลวงชนบท หรือทางเชื่อมโงง (Feeder Road) ซึ่งจะได้รับ การพิจารณาให้ก่อสร้างขึ้น เพื่อที่จะเป็นทางเชื่อมโงงระหว่างแหล่งวัตถุดิบกับโรงงานอุตสาหกรรม

2.7 เนื่องจากการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมแห่งนี้ จะจัดเป็นชุมชนที่มีความสมบูรณ์ แบบในตัวเอง (Self contained Community) ซึ่งจะประกอบด้วยโรงงานอุตสาหกรรม อาคารบริการชุมชนต่าง ๆ ส่วนสาธารณะ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รวมถึงโรงเรียน และสถานเี อนามัย ซึ่งนับเป็นการจูงใจให้ประชาชนสนใจที่จะเข้ามาตั้งหลักแหล่งในนิคมอุตสาหกรรมภาค เหนือมากขึ้น เนื่องจากจะได้รับความสะดวกสบายในบริการต่าง ๆ

2.8 จากผลการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือนี้ จะเป็นการช่วยพัฒนาด้านอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม ทำให้มีความต้องการคนงานเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะทางด้าน อุตสาหกรรมซึ่งจะจัดให้มีในนิคมอุตสาหกรรมแห่งนี้ ประมาณว่าจะต้องการคนงานทั้งสิ้นประมาณ 14,000 คน นับเป็นการแก้ไขปัญหาค้นหาแรงงานในชนบท อันนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ เช่น การขาดแคลนอาหาร ทำการเกษตรไม่ได้ผล และปัญหาความยากจน ซึ่งเป็นบ่อเกิดของปัญหาสังคม ในปัจจุบันนี้ คือ ปัญหาที่หญิงสาวชาวเหนือ ถูกล่อลวง ดังนั้นการพัฒนาภาคเหนือโดยวิธีการตั้ง นิคมอุตสาหกรรมจึงเป็นแนวทางหนึ่ง ที่จะช่วยพัฒนาให้ภาคเหนือมีความเจริญขึ้น ซึ่งจะเป็นการ เปลี่ยนทัศนคติในด้านการกล่าวหาหญิงสาวชาวเหนือลงได้

2.9 ช่วยให้การวางผังเมืองเป็นไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อย และเกิดความสวยงาม และไม่เป็นการขัดต่อแผนการพัฒนากองทัพเรือในภาคเหนือ

2.10 ประชาชนในภาคเหนือจะปราศจากสิ่งเดือดร้อนรำคาญต่าง ๆ อันเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากนิคมอุตสาหกรรมจะตั้งอยู่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนขนาดใหญ่พอสมควร และมีการกำจัดน้ำเสียที่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้น้ำในแม่น้ำเกิดการเน่าเสียขึ้น

สิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมได้รับในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

1. สิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522

1.1 ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ทั้งที่เป็นคนไทยและคนต่างด้าว อาจได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินในนิคมอุตสาหกรรม เพื่อประกอบกิจการได้ตามจำนวนเนื้อที่ที่คณะกรรมการ กนอ. เห็นสมควร แม้ว่าจะเกินกำหนดที่จะพึงมีได้ตามกฎหมายอื่น (มาตรา 44)

1.2 ผู้ประกอบอุตสาหกรรม ได้รับอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งเป็น ช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ คู่สมรส และบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะ เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักร ตามจำนวนและภายในกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการ กนอ. เห็นสมควร (มาตรา 45)

1.3 คนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือ และผู้ชำนาญการ ซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร ตามมาตรา 45 ได้รับอนุญาตให้ทำงานเฉพาะตำแหน่งที่คณะกรรมการ กนอ. ให้ความเห็นชอบตลอดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร (มาตรา 46)

1.4 ผู้ประกอบอุตสาหกรรม ซึ่งมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร จะได้รับอนุญาตให้ส่งเงินออกไปนอกราชอาณาจักร เป็นเงินต่างประเทศได้ เมื่อเงินนั้นเป็นเงินทุนที่นำเข้ามา เงินปันผล หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินทุนนั้น เงินกู้ต่างประเทศ และเงินที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม มีข้อผูกพันกับต่างประเทศ (มาตรา 47)

2. สิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกอบอุตสาหกรรมในเขตอุตสาหกรรมส่งออก

2.1 ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อากาศเข้าและภาษีการค้า สำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ รวมทั้งสิ่งประกอบของสิ่งดังกล่าวที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้า และของใช้ในการก่อสร้าง ประกอบหรือติดตั้งเป็นโรงงาน (มาตรา 48)

2.2 ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อากาศเข้าและภาษีการค้า สำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า

2.3 ได้รับการยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากร สำหรับของที่มิชอบด้วยนิติแห่งกฎหมาย ให้ได้รับยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากร เมื่อได้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร แต่ได้เป็นการนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อใช้ตามมาตรา 48 หรือมาตรา 49 (มาตรา 52)

3. สิทธิประโยชน์พิเศษเฉพาะผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

3.1 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคลดค่าไฟฟ้าในอัตราร้อยละ 10 เป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่วันที่โรงงานเริ่มใช้ไฟในการผลิตเป็นต้นไป

3.2 องค์กรรับสินค้าและพัสดุภัณฑ์ลดค่าขนส่งสินค้าที่บรรจุตู้คอนเทนเนอร์ (ใช้หัวลาก) ร้อยละ 10

4. สิทธิประโยชน์สำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเป็นเขตส่งเสริมการลงทุน ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีแนวการพิจารณาให้สิทธิประโยชน์แก่โครงการที่ประกอบการหรือตั้งโรงงานในเขตส่งเสริมฯ ดังนี้

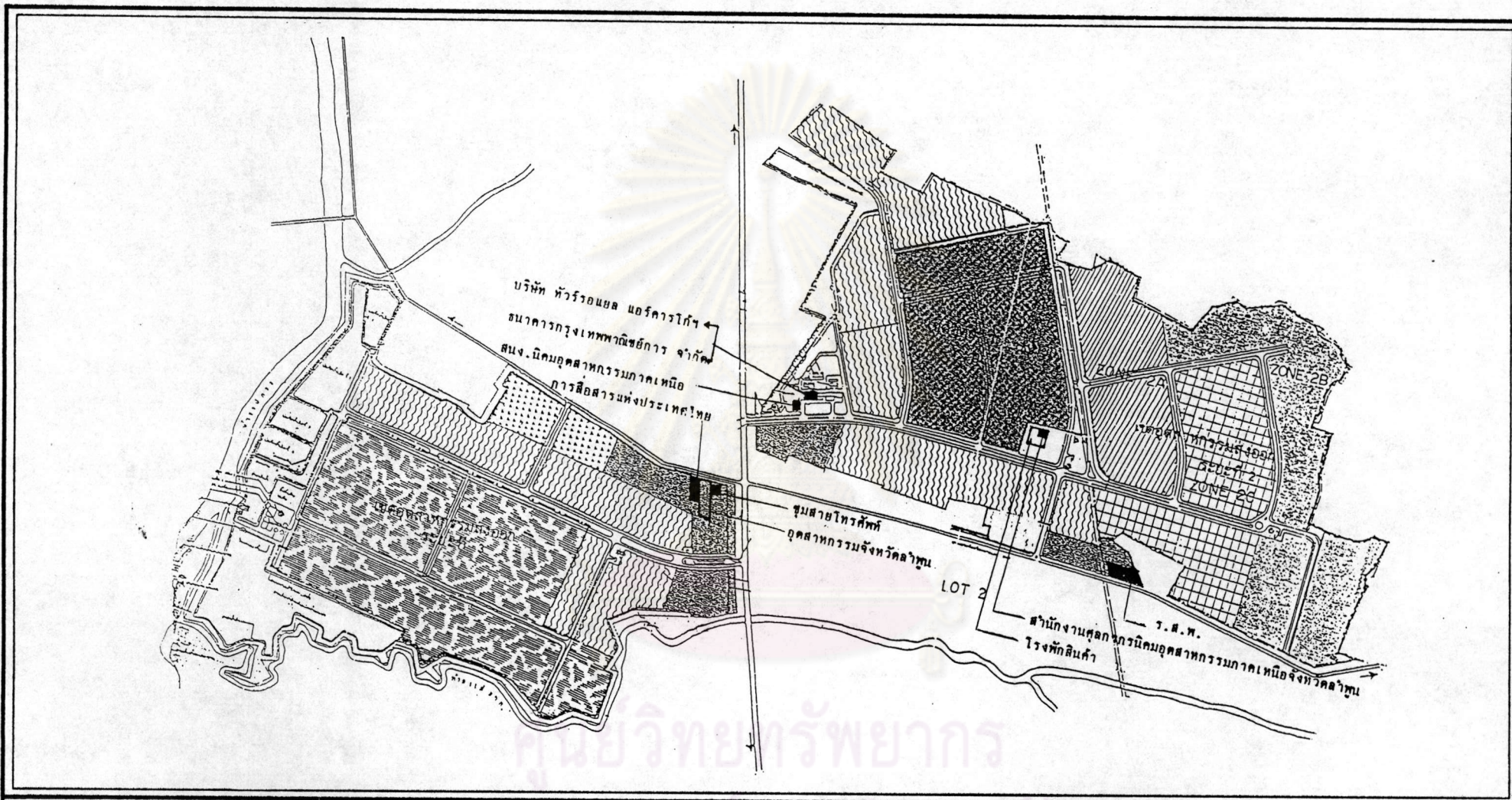
ในการให้การส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะพิจารณากิจการเป้าหมายออกจากกิจการอื่น และกำหนดให้กิจการผลิตเพื่อการส่งออก กิจการเกษตรหรือส่งเสริมให้ใช้ผลิตผลทางเกษตรในประเทศ หรือใช้ผลิตผลทางการเกษตร หรือทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ กิจการผลิต ผลิตภัณฑ์วิศวกรรม และกิจการอื่นที่คณะกรรมการเห็นว่ามี ความสำคัญเป็นพิเศษแก่การเศรษฐกิจและสังคม เป็นกิจการเป้าหมาย

สิทธิประโยชน์ในเขตส่งเสริมการลงทุนตามแนวการพิจารณาใน 1) และ 2) ต่อไปนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนอาจไม่อนุมัติให้แก่โครงการลงทุนในกิจการทำเหมืองแร่หรือ การแต่งแร่ หรือกิจการประเภทบริการ ซึ่งโดยสภาพการณ์ของโครงการนั้น ๆ จะต้องตั้งแหล่งประกอบการหรือโรงงานในเขตส่งเสริมการลงทุนอยู่แล้วก็ได้

4.1 สำหรับกิจการเป้าหมาย คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีแนวการพิจารณา ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ ดังนี้

- 1) ให้ได้รับการยกเว้นภาษีอากรเครื่องจักร
- 2) ให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าและภาษีการค้า ร้อยละ 50 ของอัตราปกติสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับการผลิตเพื่อการจำหน่ายภายในประเทศเป็นเวลา 1 ปี
- 3) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้า สำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นเวลา 5 ปี

**ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
ที่มีต่อจังหวัดลำพูน**

แสดง :
การแบ่งโซนในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
ตามลักษณะการใช้ที่ดิน

สัญลักษณ์

 ระยะเวลาที่ 1 (ZONE 1)	 ZONE 2A	 เขตอุตสาหกรรมทั่วไป
 ระยะเวลาที่ 2 (ZONE 2)	 ZONE 2B	 เขตพาณิชย์กรรม
 ระยะเวลาที่ 3 (ZONE 3)	 ZONE 2C	 เขตที่พักอาศัย

ที่มา : สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

มาตราส่วน

แผนที่ 4.1

4) ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 5 ปี และให้ได้รับยกเว้นเพิ่มขึ้นอีก 1 ปี ในแต่ละกรณีต่อไปนี้

- ก. ประหยัดหรือนำเข้าเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่าปีละ 1 ล้านเหรียญสหรัฐ
- ข. เป็นกิจการเกษตร หรือส่งเสริมให้ใช้ผลิตผลทางเกษตรในประเทศเป็นวัตถุดิบสำคัญ หรือใช้วัสดุหรือชิ้นส่วนในประเทศเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนทั้งสิ้น
- ค. จ้างคนงานที่ทำงานเต็มเวลาไม่น้อยกว่า 200 คน
- ง. ตั้งโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมหรือในพื้นที่ของกิจการเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- จ. เป็นโครงการที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

การใช้ที่ดินของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

พื้นที่ภายในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ	จำนวน 1,780 ไร่	แบ่งการใช้พื้นที่ดังนี้
- พื้นที่เขตอุตสาหกรรมทั่วไป	392 ไร่	
- พื้นที่เขตอุตสาหกรรมส่งออก	750 ไร่	
- พื้นที่พาณิชย์กรรม	102 ไร่	
- พื้นที่พักอาศัย	30 ไร่	
- พื้นที่สำหรับระบบสาธารณูปโภคและพื้นที่ว่าง	516 ไร่	

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือมีที่ดินทั้งหมด 1,780 ไร่ แบ่งเป็นเขตอุตสาหกรรมทั่วไป 392 ไร่ ขายที่ดินไปแล้ว 338.5 ไร่ มีจำนวนโรงงาน 29 โรงงาน คงเหลือที่ดินในเขตอุตสาหกรรมทั่วไปอีก 53.5 ไร่ ส่วนเขตอุตสาหกรรมส่งออกมีที่ดินทั้งหมด 750 ไร่ ขายที่ดินไปแล้ว 702.1 ไร่ มีจำนวนโรงงาน 57 โรงงาน คงเหลือที่ดินในเขตอุตสาหกรรมส่งออกอีก 47.9 ไร่ (ตารางที่ 4.1)

จากข้อมูลของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ (พฤศจิกายน 2535) มีจำนวนโรงงานเข้ามาดำเนินกิจการแล้ว 30 โรงงาน ก่อสร้างแล้วและกำลังขอเปิดกิจการ 22 โรงงาน กำลังก่อสร้าง 10 โรงงาน และที่ยังไม่ได้ก่อสร้าง 24 โรงงาน (จากตารางที่ 4.2)

ตาราง 4.1 แสดงการใช้ที่ดินของนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน

ประเภทการใช้ที่ดิน	จำนวนที่ดิน (ไร่)			จำนวน โรงงาน
	ทั้งหมด	ขายแล้ว	คงเหลือ	
พื้นที่เขตอุตสาหกรรมทั่วไป	392	338.5	53.5	29
พื้นที่เขตอุตสาหกรรมส่งออก	750	702.1	47.9	57
พื้นที่พาณิชย์กรรม	102	—	—	—
พื้นที่พักอาศัย	30	—	—	—
พื้นที่สำหรับระบบสาธารณูปโภคและพื้นที่ว่าง	516	—	—	—
รวม	1,780	1,040.6	101.4	86

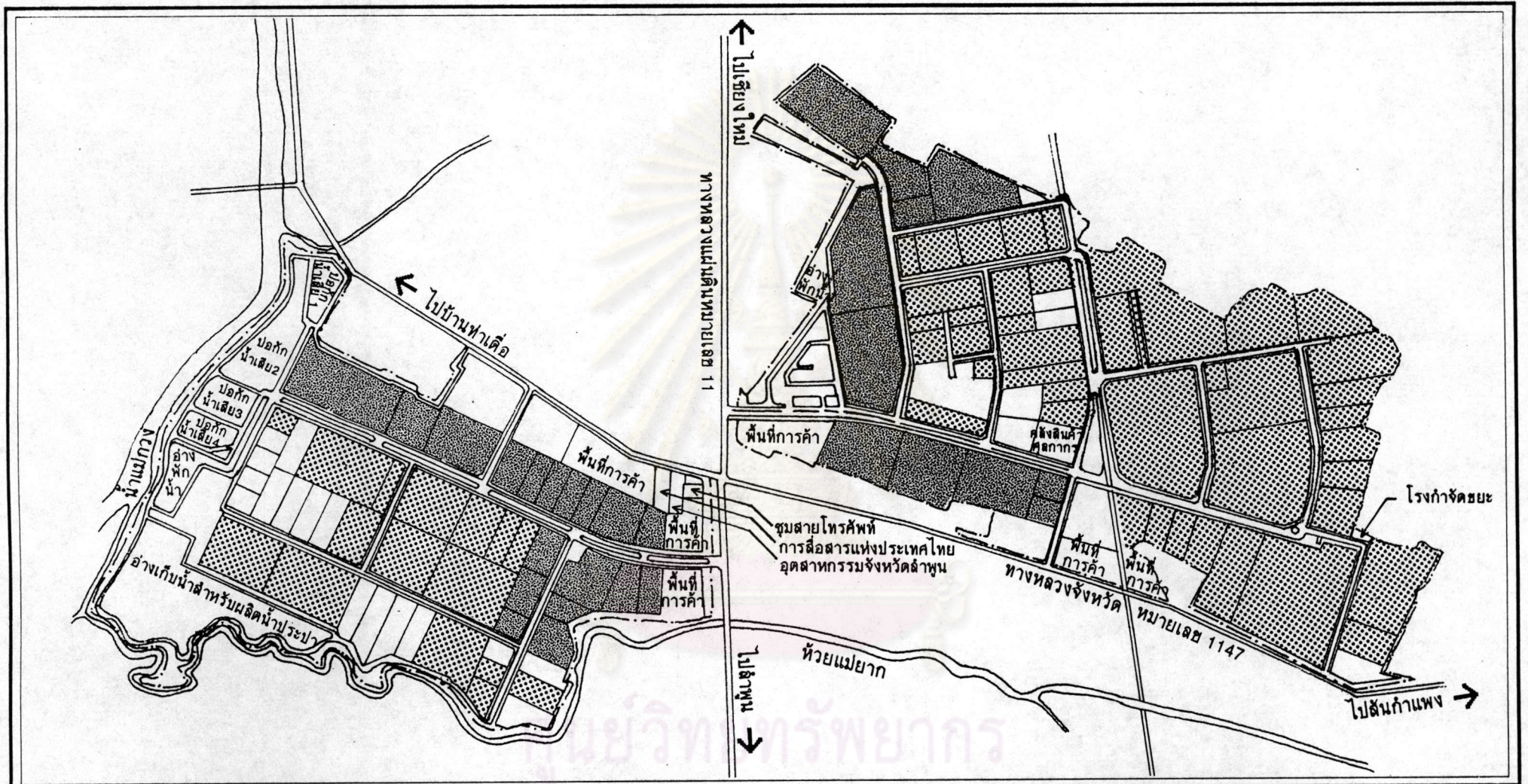
ที่มา: นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน (พฤศจิกายน 2535)

ตารางที่ 4.2 แสดงสถานภาพของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

สถานภาพ	จำนวน (ราย)	
	เขตฯทั่วไป	เขตฯส่งออก
1. โรงงานที่ประกอบกิจการแล้ว	6	24
2. โรงงานที่ขอเปิดกิจการ	10	12
3. โรงงานที่กำลังก่อสร้าง	6	4
4. โรงงานที่ยังไม่ได้ก่อสร้าง	7	17
รวม	29	57

ที่มา: นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน.

ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
ที่มีต่อจังหวัดลำพูน

แสดง :
การใช้ที่ดิน พ.ศ.2534

สัญลักษณ์

- โรงงานอุตสาหกรรมทั่วไป
- โรงงานอุตสาหกรรมส่งออก

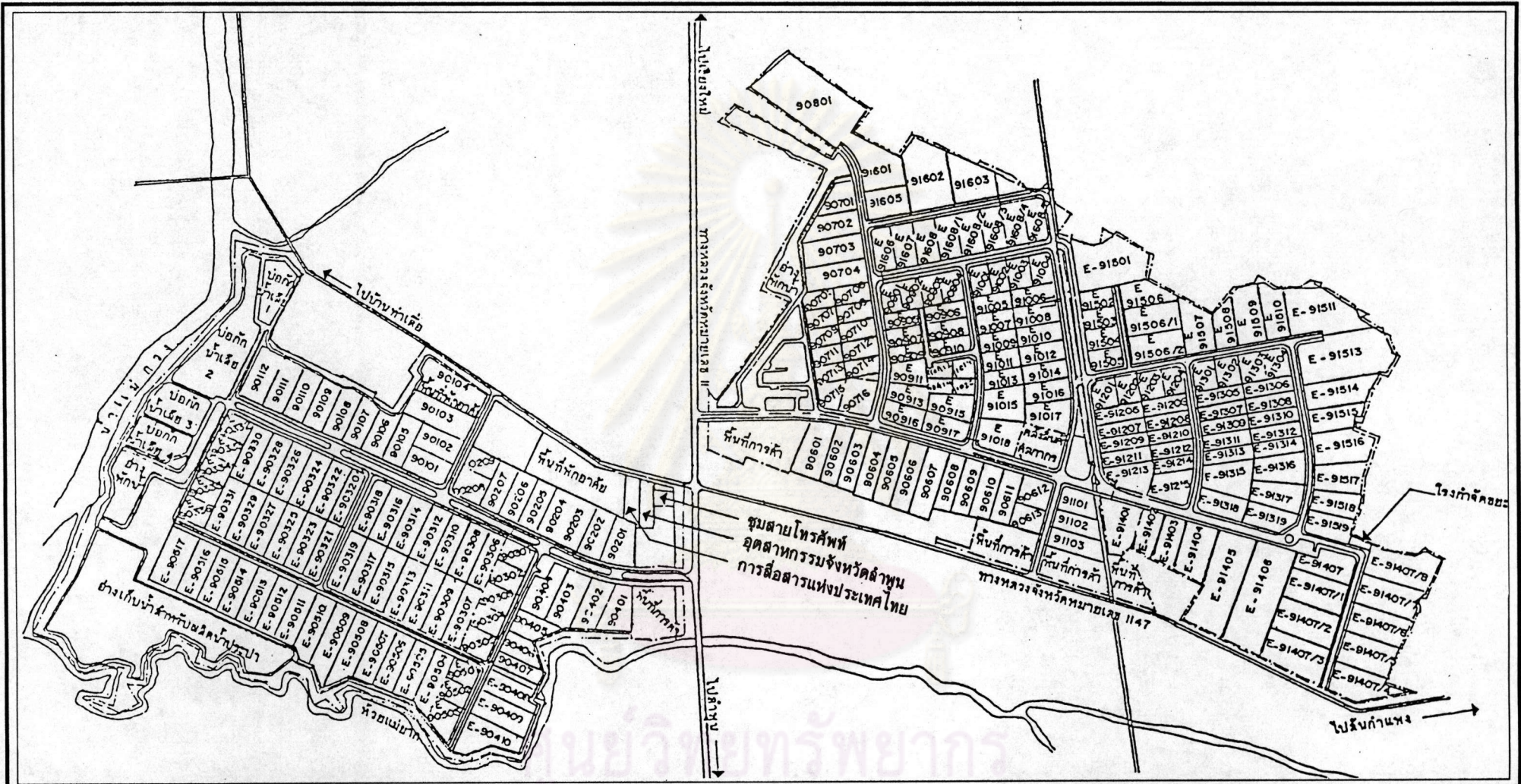
ที่มา : สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

มาตราส่วน
1 : 10,000

แผนที่ 4.2

ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
ที่มีต่อจังหวัดลำพูน

แสดง :

ลักษณะการแบ่งแปลงที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

สัญลักษณ์

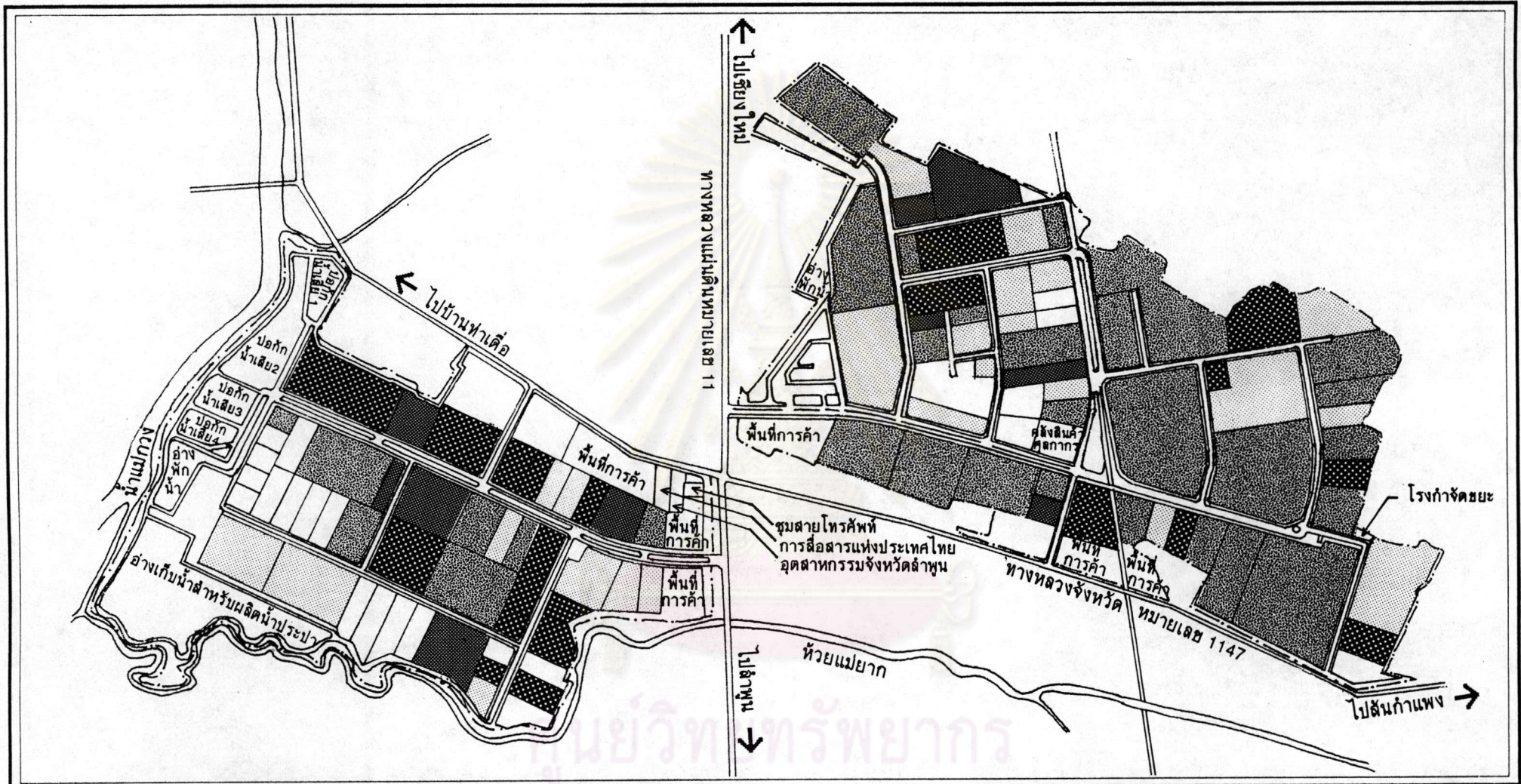
ที่มา : สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

มาตราส่วน
1 : 10,000

แผนที่ 4.3

ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
ที่มีต่อจังหวัดลำพูน

แสดง : สถานภาพของโรงงานอุตสาหกรรม
ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

สัญลักษณ์

- โรงงานที่เปิดกิจการแล้ว
  - โรงงานที่ย่อเปิดกิจการ
  - โรงงานที่ยังไม่ได้ก่อสร้าง
  - โรงงานที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง
- ที่มา : สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

มาตราส่วน
1 : 10,000

แผนที่ 4.4

จากข้อมูลของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ (พฤษจิกายน 2535) มีจำนวนโรงงานเข้ามา
ดำเนินกิจการแล้ว 30 โรงงาน ก่อสร้างแล้วและกำลังขอเปิดกิจการ 26 โรงงาน กำลังก่อสร้าง
6 โรงงาน และที่ยังไม่ได้ก่อสร้าง 24 โรงงาน (จากตารางที่ 4.2)

ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ได้จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ ดังนี้

1. ระบบป้องกันน้ำท่วม มีการก่อสร้างเขื่อนดินล้อมรอบบริเวณพื้นที่ ชาวประมาณ 10
กิโลเมตร และมีรางคอนกรีตเลียบไปตามถนนสำหรับระบายน้ำ โดยไหลลงสู่แม่น้ำกวัง
2. ถนน ผิวจราจรเป็นแอสฟัลต์ติดคอนกรีต มี 2 ประเภท คือ
  - ถนนสายประธาน มีเขตทาง 40 เมตร ผิวจราจร 12 เมตร การ
จราจรแบบ 2 ช่องทาง มีเกาะกลาง
  - ถนนสายรอง มีเขตทาง 25 เมตร ผิวจราจร 7 เมตร การจราจรแบบ
2 ช่องทาง วิ่งไป-กลับ
3. ระบบน้ำประปา
มีอ่างเก็บน้ำจุได้ 500,000 ลูกบาศก์เมตร สามารถผลิตน้ำประปาได้ 7,200
ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีหอถังสูงสำหรับจ่ายน้ำประปาทั้งหมด 4 แห่ง แต่ละถังสามารถบรรจุน้ำได้
400 ลูกบาศก์เมตร
4. ระบบไฟฟ้า
มีระบบไฟฟ้าแรงสูงชนิด 3 สาย ปริมาณไฟฟ้า 13 เมกกะวัตต์ แรงดันไฟฟ้า
22 กิโลวัตต์ มีการปักเสาพาดสายผ่านที่ดินทุกแปลง พร้อมทั้งไฟส่องสว่างตามแนวถนนขนาด 80
วัตต์ โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินการ ซึ่งขณะนี้ได้ติดตั้งเสาไฟฟ้า และ
เดินสายเมนไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้ประกอบการสามารถติดต่อขอใช้ไฟฟ้าได้ที่สำนักงานการไฟฟ้าส่วน
ภูมิภาค จังหวัดลำพูน
5. ระบบโทรศัพท์
มีจำนวนเบอร์โทรศัพท์ 600-900 เลขหมาย ติดต่อขอใช้ได้ที่ชุมสายโทรศัพท์
จังหวัดลำพูน
6. ระบบกำจัดขยะ
มีเตาเผาขยะประจำเขตอุตสาหกรรมส่งออกทุกเขต

7. ระบบความปลอดภัย

ให้มีการจัดเวรยามตลอด 24 ชั่วโมง โดยแบ่งออกเป็น 3 ผลิต ประจำตามป้อมยามหลายจุด เช่น โรงกรองน้ำประปา และเขตอุตสาหกรรมส่งออก ฯลฯ

8. ระบบกำจัดน้ำเสีย

ระบบกำจัดน้ำเสียของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเป็นระบบกำจัดน้ำเสียส่วนกลาง ซึ่งมีบ่อกักน้ำเสียจำนวน 4 บ่อและอ่างพักน้ำ 1 แห่งสำหรับรองรับน้ำเสียที่ถูกปล่อยมาจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนต่าง ๆ ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ โดยผ่านกรรมวิธีกำจัดน้ำเสียก่อนแล้วจึงปล่อยทิ้งลงในแม่น้ำกวังต่อไป ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่โรงงานที่เข้ามาตั้งในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ซึ่งถ้าหากแต่ละโรงงานดำเนินการเองจะต้องสิ้นเปลืองกำลังคน วัตถุดิบ พลังงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก ระบบกำจัดน้ำเสียของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ มีความสามารถกำจัดน้ำเสียได้วันละ 5,600 ลูกบาศก์เมตร โดยมีค่า BOD ไม่มากกว่า 1,000 มิลลิกรัม ต่อลิตร

9. อัตราค่าบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก

1) เขตอุตสาหกรรมส่งออก	450 บาท/ไร่/เดือน
2) เขตอุตสาหกรรมทั่วไป เขตพาณิชย์กรรม เขตที่พักอาศัย	250 บาท /ไร่/เดือน

สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ระบบป้องกันน้ำท่วม ถนน ไฟฟ้า ส่องสว่าง การรักษาความปลอดภัย และอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

ประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

โรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือมีอยู่หลายประเภท ซึ่งมีการผลิตที่แตกต่างกันไป มีความหลากหลายของวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ ในการศึกษาครั้งนี้จึงได้แบ่งประเภทของอุตสาหกรรมที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เข้าไว้ในกลุ่มเดียวกัน

ในการแบ่งประเภทอุตสาหกรรมของโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือพบว่าโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นโรงงานเกี่ยวกับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 18.60 ของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ รองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารและการแปรรูปพืชผลทางการเกษตร ร้อยละ 16.28 ของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ส่วนที่เหลือมีจำนวนโรงงานอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 แสดงประเภทอุตสาหกรรมของโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ประเภทอุตสาหกรรม	ส่งออก	ทั่วไป	รวม	ร้อยละ
1. อุตสาหกรรมการก่อสร้างและอุปกรณ์ เกี่ยวกับการก่อสร้าง	-	6	6	6.98
2. อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	5	5	10	11.63
3. อุตสาหกรรมการเกษตร	2	4	6	6.98
4. อุตสาหกรรมวิศวกรและโลหการ	-	3	3	3.49
5. อุตสาหกรรมแกะสลักไม้และหัตถกรรม	11	3	14	16.28
6. อุตสาหกรรมเครื่องเรือนหรืออุปกรณ์ เครื่องใช้จากไม้หรือไม้ไผ่	4	-	4	4.65
7. อุตสาหกรรมเกี่ยวกับกระดาษ	-	1	1	1.16
8. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์	16	-	16	18.60
9. อุตสาหกรรมอื่น ๆ	19	7	26	30.23
รวม	57	29	86	100.00

ที่มา : นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

โรงงานอุตสาหกรรมเกี่ยวกับอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์มีสัดส่วนสูงที่สุดแต่โรงงานประเภทนี้ไม่ได้พึ่งพาวัตถุดิบทางการเกษตรในท้องถิ่น ต้องสั่งซื้อเข้ามาจากที่อื่นโรงงานอุตสาหกรรมประเภทนี้จึงจ้างแรงงานที่มีความรู้ในระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างต่ำ ทั้งนี้เพื่อความชำนาญและการศึกษางานจะทำได้อย่างรวดเร็ว คนทำงานส่วนมากจะมีอายุระหว่าง 21-25 ปี ผู้ลงทุนส่วนใหญ่เป็นคนต่างชาติที่เข้ามาประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแรงจูงใจหลายประการ เช่น ได้รับการยกเว้นภาษี ค่าธรรมเนียม ฯลฯ และได้รับสิทธิประโยชน์อีกหลายประการ ประกอบกับจังหวัดลำพูนมีอัตราค่าจ้างแรงงานที่ต่ำมาก เมื่อเทียบกับจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งอยู่ใกล้กัน มีอัตราค่าจ้างแรงงานเท่ากับในกรุงเทพฯ

ส่วนโรงงานอีกประเภทหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือที่น่าสนใจ คือ การแปรรูปพืชผลทางการเกษตรและอาหาร ซึ่งรวมถึงการตากแห้ง อบ คอง และแช่แข็งผลไม้ น้ำผลไม้ ผลิตภัณฑ์อาหารและแปรรูปอาหาร ซึ่งในส่วนนี้โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบในท้องถิ่น เนื่องจากจังหวัดลำพูนส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตรกรรม ดังนั้นจึงเป็นผลดีว่าเกษตรกรสามารถจะปลูกพืชส่งขายให้แก่โรงงานอุตสาหกรรม เป็นการเพิ่มผลผลิตและรายได้สู่เกษตรกร ฉะนั้นเกษตรกรจึงต้องเพิ่มผลผลิตของตนเองโดยใช้เทคโนโลยีและความรู้ใหม่ ๆ เข้าช่วย เพื่อให้ผลผลิตต่อพื้นที่เพิ่มมากขึ้น สนองต่อความต้องการของตลาด จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้รัฐบาลสามารถพัฒนาสาขาเกษตรกรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม นอกจากเกษตรกรจะมีรายได้จากการเกษตรแล้ว ยังมีรายได้จากการเข้ามาทำงานในนิคมอุตสาหกรรมอีกด้วย

ลักษณะทั่วไปของโรงงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

สำหรับโรงงานที่เปิดดำเนินการทั้งหมดในปัจจุบัน 30 โรงงาน เป็นโรงงานอุตสาหกรรมประเภทอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.67 รองลงมา คืออุตสาหกรรมแกะสลักไม้และหัตถกรรม ร้อยละ 13.33

โรงงานส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดใหญ่ที่มีการลงทุนสูงมากกว่า 10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 94.74 และโรงงานขนาดกลางที่มีเงินลงทุนต่ำกว่า 10 ล้านบาท ร้อยละ 5.26 ซึ่งผู้ลงทุนส่วนใหญ่ไม่ใช่คนในท้องถิ่นเป็นคนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนเนื่องจากได้รับสิทธิพิเศษ มีคนไทยเพียงร้อยละ 39.53 ของผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ดังนั้นการผลิตจึงมีการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการผลิตมีตั้งแต่เทคโนโลยีระดับปานกลางจนถึงค่อนข้างสูง คิดเป็นร้อยละ 89.47 และเทคโนโลยีธรรมดา ร้อยละ 10.53 จึงทำให้การลงทุนค่อนข้างจะมาก และส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อการส่งออก และผู้ประกอบการที่เข้ามาเปิดกิจการแล้วให้ความเห็นว่าการจะขยายกิจการต่อไป ซึ่งจะเป็นฐานการจ้างงานที่สำคัญของจังหวัดต่อไป

ขนาดของคนทำงาน ในโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดกลาง คือมีจำนวนคนงานประมาณ 101-500 คนต่อโรง คิดเป็นร้อยละ 47.36 รองลงมาคือ โรงงานขนาดใหญ่ ที่มีคนงานมากกว่า 500 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.33 จะเห็นได้ว่าโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เป็นโรงงานที่มีการจ้างงานต่อโรงสูง มีจำนวนคนงานมากกว่า 100 คน คิดเป็นร้อยละ 73.69 ของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมดในนิคมอุตสาหกรรม (ตารางที่ 4.5, 4.6, 4.7 และ แผนภูมิที่ 4.2 , 4.3)

ตารางที่ 4.4 แสดงรายชื่อโรงงานที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรในนิคมอุตสาหกรรม

ชื่อโรงงาน	ประกอบกิจการ	สถานภาพ
1. บริษัทเจนนูรกีจอุตสาหกรรม จำกัด	ผสมอาหารสัตว์	**
2. บริษัทไทยนุตริจูช จำกัด	น้ำผลไม้	**
3. บริษัทการ์เด็น กรีน โพรติวส์ จำกัด	อุตสาหกรรมการเกษตร	**
4. บริษัทบี.พี โอเวอร์ซีส์ จำกัด	แปรรูปอาหาร	*
5. บริษัทลานนาโปรดักส์ จำกัด	ผัก,ผลไม้แช่แข็ง ,ดอง,อบแห้ง	***
6. บริษัทไทยนิจิ อินดัสทรี จำกัด	ขนมปัง	**
7. บริษัททิวเกษตร จำกัด	แปรรูปพืชผลทางการเกษตร	**
8. บริษัทแอล พี ฟิตส์เทค จำกัด	ผสมอาหารสัตว์	**
9. บริษัท สยามสเตเวีย จำกัด	สกัดน้ำตาลเทียม	**
10. บริษัท เฌียนจีซ้อผิ่น จำกัด	ตากแห้ง,อบ,ดองพืชผักผลไม้	**
11. บริษัทภูพิงค์ แครี่ โปรดักส์ จำกัด	ผลิตภัณฑ์นม	**
12. บริษัทเอ็น ดี กรุ๊ป ฟีดมิลล์ จำกัด	อาหารสัตว์	**
13. บริษัทไพโอเนีย ไฮเบรค จำกัด	เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดและข้าวฟ่างลูกผสม	**
14. บริษัทไท่ฟงผลิตผล จำกัด	แปรรูปพืชผลทางการเกษตร	**
15. โกเบย่า ไชกุอิน โคเจียว จำกัด	ผลิตผลทางการเกษตร	**
16. นายธนิต ธนทิพย์	หีบห่อผลิตผลทางการเกษตร	**

หมายเหตุ

- * ยังไม่ก่อสร้าง
 ** กำลังก่อสร้าง
 *** เปิดดำเนินการแล้ว

ตารางที่ 4.5 สัญชาติของผู้ดำเนินการในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

สัญชาติ	จำนวน
ไทย	34
ไทยร่วมทุนกับชาติอื่น	5
ต่างประเทศ	47
ญี่ปุ่น	29
สวิส	4
ฝรั่งเศส	2
ไต้หวัน	2
ออสเตรเลีย	2
อิสราเอล	1
อเมริกัน	1
อินเดีย	1
ฮ่องกง	1
เกาหลีใต้	1
สวีเดน	2
ชาติอื่น	1
รวม	86

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

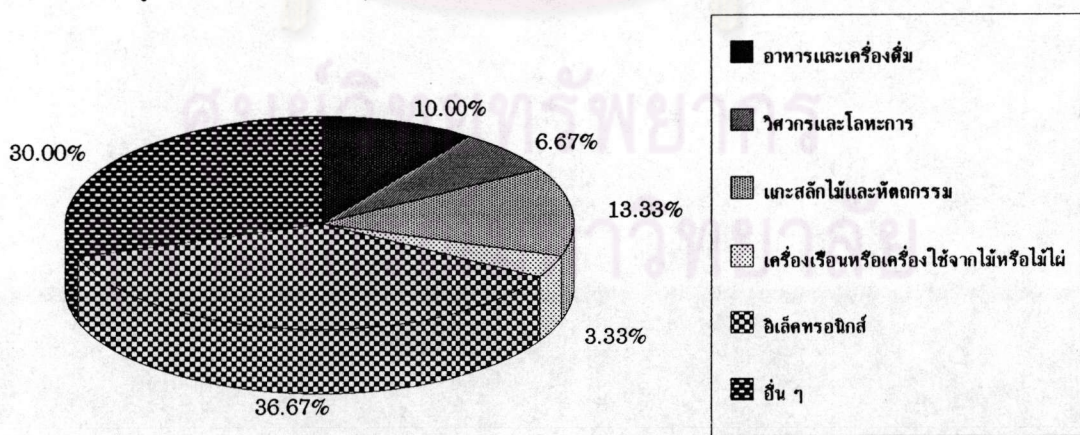

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมแบ่งตามประเภทของกิจการอุตสาหกรรม
ที่เปิดดำเนินการ ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ พ.ศ.2534

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	
	(โรง)	ร้อยละ
1. อุตสาหกรรมการก่อสร้างและอุปกรณ์เกี่ยวกับการก่อสร้าง	-	-
2. อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	3	10.00
3. อุตสาหกรรมการเกษตร	-	-
4. อุตสาหกรรมวิศวกรและโลหะการ	2	6.67
5. อุตสาหกรรมแกะสลักไม้และหัตถกรรม	4	13.33
6. อุตสาหกรรมเครื่องเรือนหรืออุปกรณ์เครื่องใช้จากไม้หรือไม้ไผ่	1	3.33
7. อุตสาหกรรมเกี่ยวกับกระดาษ	-	-
8. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์	11	36.67
9. อุตสาหกรรมอื่น ๆ	9	30.00
รวม	30	100.00

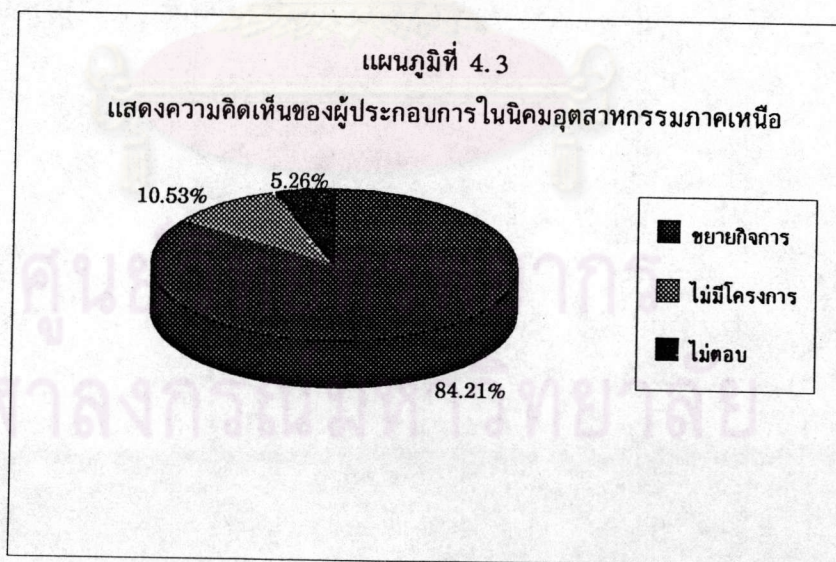
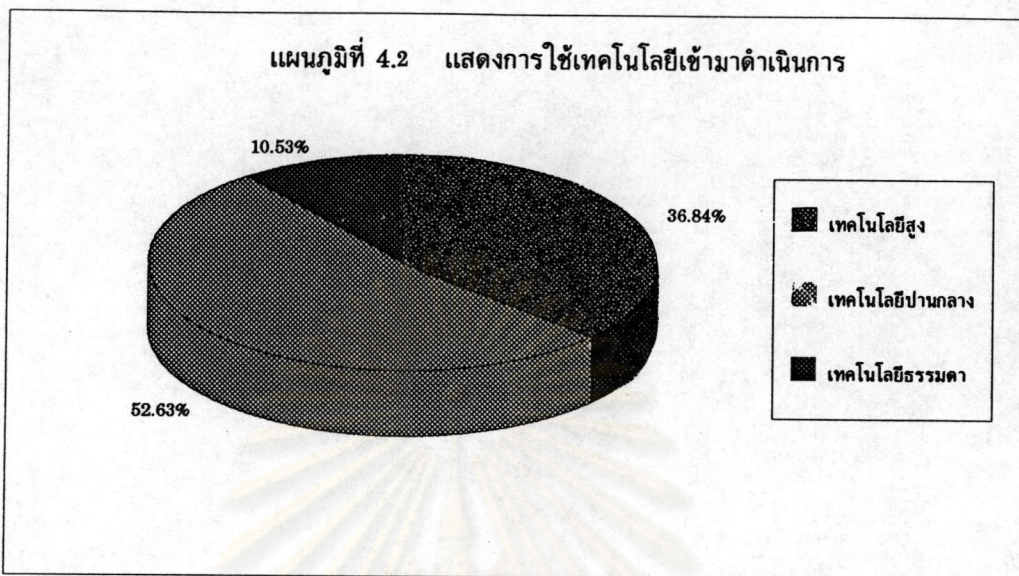
ที่มา : นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

แผนภูมิที่ 4.1 ประเภทอุตสาหกรรมที่เปิดดำเนินการแล้วในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

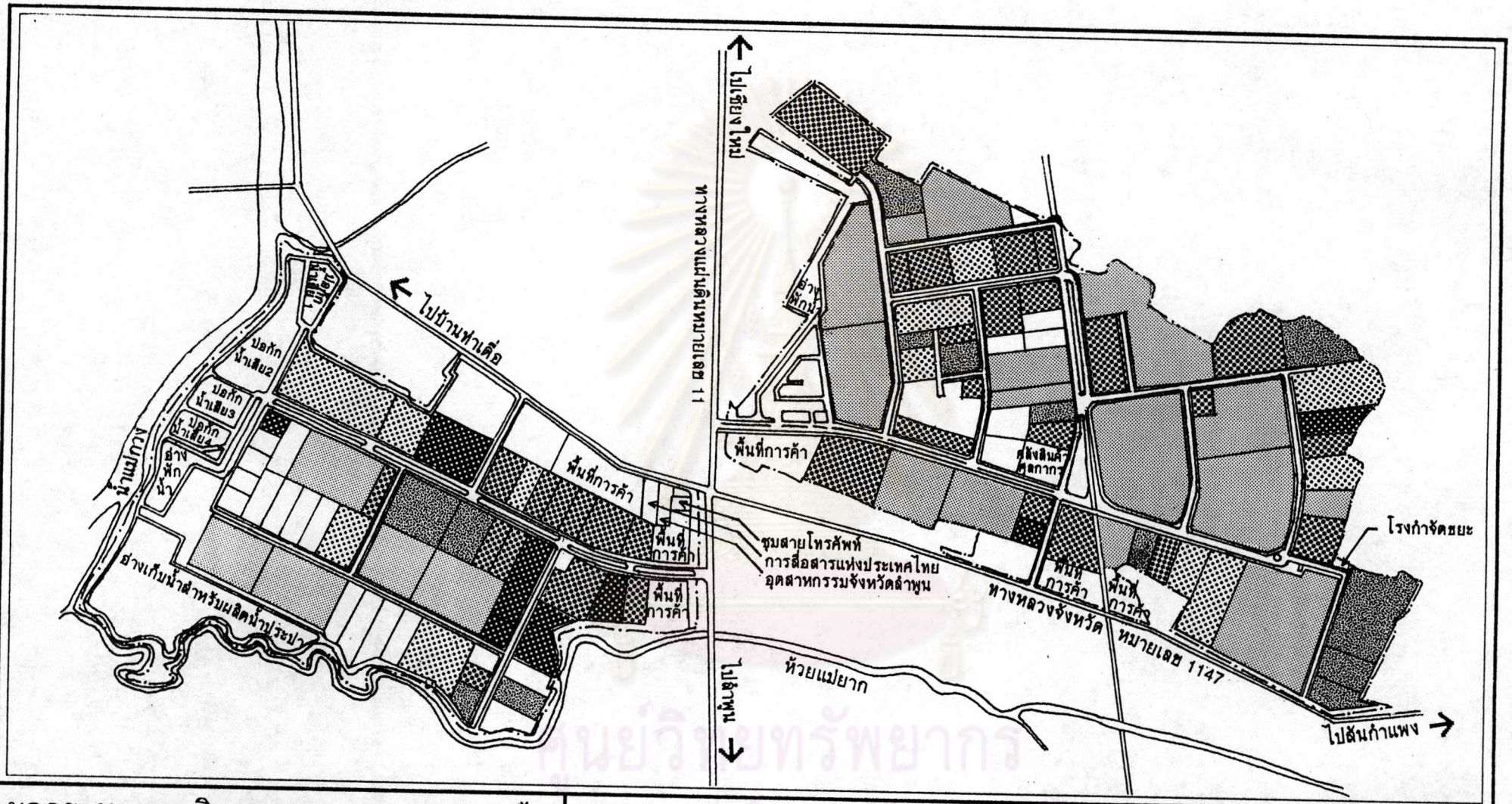

ที่มา : จากตารางที่ 4.6

**ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
ที่มีต่อจังหวัดลำพูน**

แสดง : ลักษณะของโรงงานอุตสาหกรรม
ตามจำนวนเงินลงทุน พ.ศ.2534

สัญลักษณ์

- น้อยกว่า 10 ล้านบาท
- 10 - 50 ล้านบาท
- 51 - 100 ล้านบาท
- 100 ล้านบาท ขึ้นไป
- ไม่มีข้อมูล

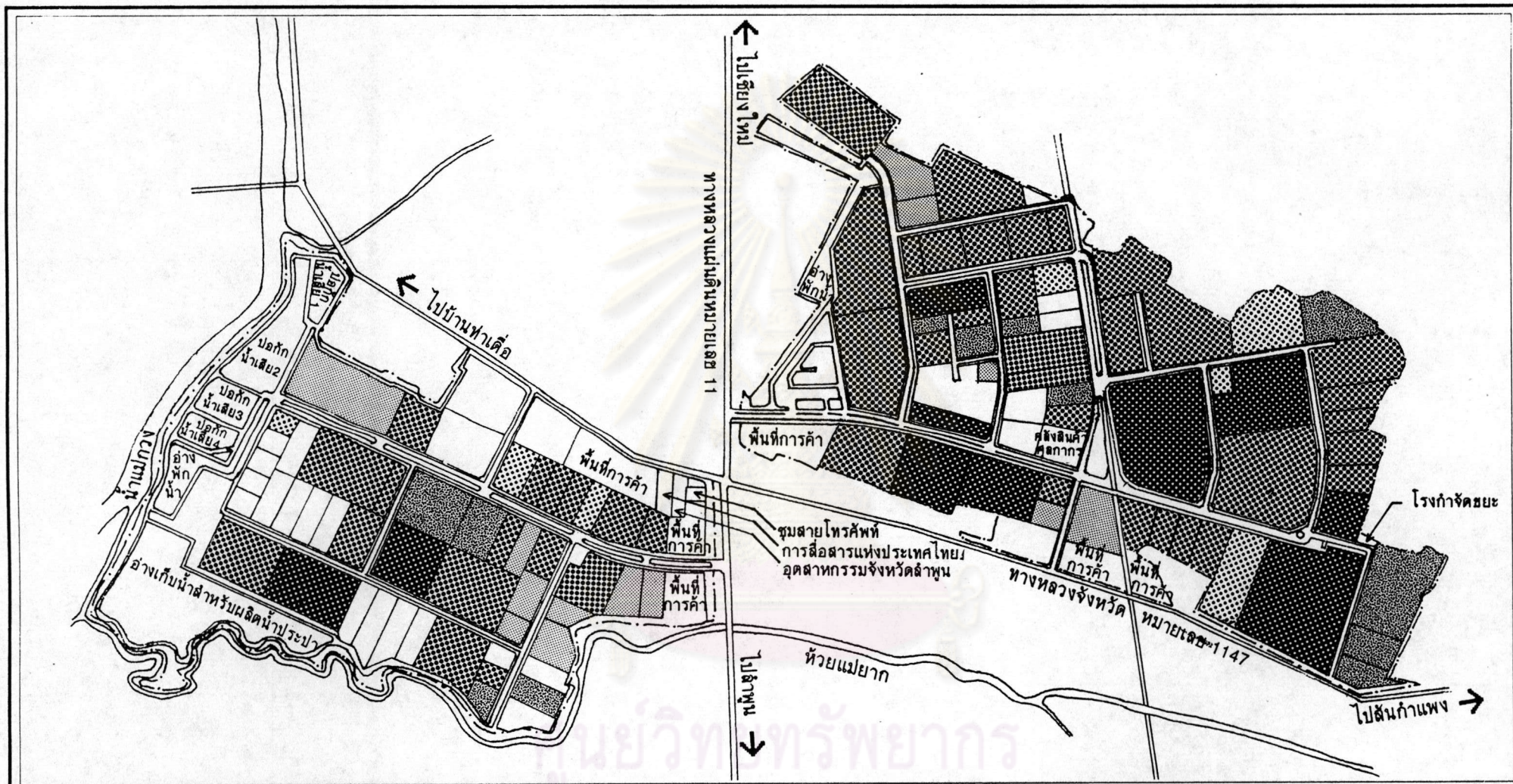
ที่มา : จากแบบสอบถาม

มาตราส่วน
1 : 10,000

แผนที่ 4.6

ผลกระทบของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ
ที่มีต่อจังหวัดลำพูน

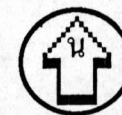
แสดง :

ลักษณะของโรงงานอุตสาหกรรม ตามขนาดคนทำงาน

สัญลักษณ์

- น้อยกว่า 50 คน
- 50 - 100 คน
- 101 - 500 คน
- 500 คน ขึ้นไป
- ไม่มีข้อมูล

ที่มา : จากแบบสอบถาม

มาตราส่วน
1 : 10,000

แผนที่ 4.7

ลักษณะทั่วไปของคนทำงานในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

คนทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมภาคเหนือ ส่วนมากเป็นคนโสด มีอายุระหว่าง 21-25 ปี และมีความรู้ระดับอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่มีรายได้จากการทำงานเฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท ต่อเดือน สำหรับผู้ที่มีความรู้ต่ำกว่าระดับอาชีวศึกษา และผู้ที่มีความรู้ระดับอาชีวศึกษาขึ้นไป มีรายได้ประมาณ 3,000-5,000 บาท ต่อเดือน (จากตารางที่ 4.8, 4.9, 4.10, 4.11)

จากการศึกษาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของคนทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ โดยดูจากที่อยู่ปัจจุบันและที่อยู่เดิมก่อนหน้านี้ พบว่า คนทำงานส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดลำพูน ร้อยละ 65.65 ของคนทำงานทั้งหมด รองลงมาคือ มาจากจังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 14.97 และจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเหนือตอนบน ร้อยละ 9.97 และเพื่อความสะดวกในการเดินทางไปทำงาน จึงได้มีการอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ และพื้นที่โดยรอบ โดยพิจารณาจากที่อยู่ปัจจุบันผู้พักอาศัยในจังหวัดลำพูน เพิ่มจากเดิม ร้อยละ 65.65 เป็นร้อยละ 83.65 โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่พักอาศัยอยู่ภายในเขตอำเภอเมืองลำพูน เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 51.25 เป็นร้อยละ 70.08 โดยคนทำงานส่วนใหญ่จะพักอาศัยอยู่ในตำบลที่มีพื้นที่ติดต่อกับนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ เช่น ตำบลเหมืองง่า ตำบลบ้านกลาง และตำบลในเมือง เป็นต้น (จากตารางที่ 4.13, 4.14)

ดังนั้นคนทำงานส่วนใหญ่จึงมีการกระจายตัวอยู่โดยรอบ มีการใช้พาหนะในการเดินทางแตกต่างกันออกไป พาหนะที่นิยมใช้กันมากที่สุด คือ รถจักรยานยนต์ มีมากถึงร้อยละ 75.62 (ตารางที่ 4.15) นอกจากนั้นคือ เดิน จักรยาน รถรับจ้าง ฯลฯ บริเวณโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือมีร้านค้าเกิดขึ้นมาก ในจำนวนนั้นมีรถขายจักรยานยนต์ 2 ร้าน เพื่อสนองความต้องการของคนทำงานที่จะสามารถหาซื้อได้ในราคาเงินผ่อน ซึ่งในช่วงแรกนั้น สามารถขายได้มากถึงวันละประมาณ 30 คัน

ระยะเวลาการทำงานของคนทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ มีอยู่ในระยะที่เพิ่งเริ่มทำ ช่วง 1-2 ปี มากที่สุด ร้อยละ 84.76 ทั้งนี้เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรม ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือเพิ่งเปิดดำเนินการ (จากตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนเงินลงทุนของโรงงานอุตสาหกรรม
ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

มูลค่าการลงทุน	จำนวน(โรง)	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 ล้านบาท	1	5.26
10-50 ล้านบาท	8	42.11
51-100 ล้านบาท	3	15.79
มากกว่า 100 ล้านบาท	7	36.84
รวม	19	100.00

ที่มา : จากแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.8 แสดงขนาดของโรงงานอุตสาหกรรม
โดยแบ่งตามจำนวนคนงาน

จำนวนคนงาน	จำนวนโรงงาน	ร้อยละ
น้อยกว่า 50 คน	4	21.05
50 - 100 คน	1	5.26
100 - 500 คน	9	47.37
500 คนขึ้นไป	5	26.32
รวม	19	100.00

ที่มา : จากแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.9 แสดงอายุของคนทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม
นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
11 - 15	1	0.28
16 - 20	79	21.88
21 - 25	196	54.29
26 - 30	67	18.56
มากกว่า 30	18	4.99
รวม	361	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง

ตารางที่ 4.10 สถานภาพสมรสของคนทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม
นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	282	78.12
สมรส	77	21.33
หม้าย	1	0.27
หย่า	1	0.27
รวม	361	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง

ตารางที่ 4.11 แสดงระดับการศึกษาของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม
นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	76	21.05
มัธยมศึกษาตอนต้น	75	20.78
มัธยมศึกษาตอนปลาย	83	22.99
อาชีวศึกษา	98	27.15
ปริญญาตรี	29	8.03
รวม	361	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง

ตารางที่ 4.12 แสดงระดับรายได้ของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม
นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ระดับรายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000	255	70.64
3,001-5,000	85	23.55
5,001-8,000	13	3.60
มากกว่า 8,000	8	2.21
รวม	361	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง

ตารางที่ 4.13 ที่อยู่ปัจจุบันและภูมิลำเนาเดิมของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

จังหวัด	ที่อยู่ปัจจุบัน		ภูมิลำเนาเดิม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จังหวัดลำพูน	302	83.66	237	65.65
อำเภอเมือง	253	70.08	185	51.25
อำเภอป่าซาง	23	6.37	18	4.99
อำเภอบ้านโฮ่ง	-	-	4	1.11
อำเภอแม่ทา	17	4.71	17	4.71
อำเภอสิ	-	-	2	0.55
กิ่งอำเภอบ้านธิ	9	2.49	10	2.77
กิ่งอำเภอทุ่งหัวช้าง	-	-	1	0.28
จังหวัดเชียงใหม่	58	16.07	54	14.96
อำเภอเมือง	25	6.93	13	3.60
อำเภอสารภี	19	5.26	17	4.71
อำเภอหางดง	60	16.62	7	1.94
อำเภอสันป่าตอง	4	1.11	4	1.11
อำเภอสันกำแพง	2	0.55	4	1.11
อำเภอดอยสะเก็ด	2	0.55	3	0.83
อำเภอแม่แจ่ม	-	-	1	0.28
อำเภอแม่แตง	-	-	1	0.28
อำเภอแม่ริม	1	0.28	1	0.28
อำเภอฝาง	-	-	1	0.28
อำเภอเชียงดาว	-	-	1	0.28
กิ่งอำเภอไชยปราการ	-	-	1	0.28
ภาคเหนือตอนบน	-	-	36	9.97
ภาคเหนือตอนล่าง	-	-	10	2.77
กทม.และปริมณฑล	-	-	60	16.62
ภาคตะวันตก	-	-	1	0.28
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-	-	17	4.71
รวม	361	100.00	361	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักงานผังเมือง

ตารางที่ 4.14 แหล่งที่อยู่ปัจจุบันของพนักงานที่พักอาศัยอยู่ในอำเภอเมืองลำพูน

อำเภอเมือง	จำนวน	ร้อยละ
ตำบลศรีบัวบาน	10	3.95
ตำบลหัวข่าง	1	0.40
ตำบลเหมืองง่า	50	19.76
ตำบลอุโมงค์	18	7.11
ตำบลหนองช้างคืน	8	3.16
ตำบลประตู่ป่า	10	3.95
ตำบลริมบึง	7	2.77
ตำบลต้นธง	2	0.79
ตำบลบ้านแป้น	5	1.98
ตำบลเหมืองจี้	6	2.37
ตำบลป่าสัก	9	3.56
ตำบลเวียงยอง	14	5.53
ตำบลบ้านกลาง	47	18.58
ตำบลมะเขือแจ้	23	9.09
ตำบลบ้านธิ	6	2.37
ตำบลในเมือง (เขตเทศบาล)	37	14.62
รวม	253	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.15 พาหนะที่ใช้ในการเดินทางของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม
นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

พาหนะ	จำนวน	ร้อยละ
เดิน	16	4.43
จักรยาน	16	4.43
จักรยานยนต์	273	75.62
รถรับจ้างอื่น ๆ	2	0.55
รถรับส่ง	42	11.63
อาศัยผู้อื่น	5	1.39
รถยนต์	5	1.39
พักบ้านพัก	2	0.56
รวม	361	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง

ตารางที่ 4.16 ระยะเวลาการทำงานของคนทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม
นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ระยะเวลา	จำนวน	ร้อยละ
1 - 2 ปี	306	84.76
2 - 4 ปี	50	13.85
4 - 6 ปี	3	0.83
มากกว่า 6 ปี	2	0.56
รวม	361	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง